Ч. 61 (12.717). Львів, четвер 19. березня 1931. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ і АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00 „, Піврічно 30·00 „, Річно 60·00 „.
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41, „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Боротьба з алькоголізмом, чи його поширювання?

Зміст промови посла Юри Чукура, виголошеної на пленарному засіданні сойму дня 13. березня ц. р. в часі дискусії над урядовим законопроєктом про обмеження алькогольних напитків.

Обговорюючи урядовий законопроєкт — казав промовець — про обмеження в продажі алькогольних напитків п. референт твердив, що завданням цього законопроєкту є поширення абстиненції, здійснювання закону з 1920 р. Але в дійсности зміст предложеного законопроєкту вказує на те, що його завданням є поширення алькоголізму та видобуття з населення якнайбільших прибутків зі спіртового монополю. Тому то обговорюваний закон повинен носити протилежну назву до тієї, яку має, тобто його назва повинна покриватися з його змістом. Бож побільшення шинків до усталеного числа 22 тисячі, при рівночасному залишенні для істнуючих шинків усіх прав, а далі можність продажі алькоголю в залізничих буфетах, у реставраційних вагонах, у корабельних буфетах, у військових касинах, у народніх (людових) домах, і накінець поширення права на продажу алькоголю в суботу та в святочні дні до 14 години та зменшення віддалення у положенні шинків від церков вказують на те, що обговорюваний проєкт закону не має на ціли прогібіції, але збільшення споживання алькоголю.

Обовязком кожної думаючої одиниці є активна допомога в дійсному відродженні свого народу передовсім через вплив у тому напрямі на себе самого, на свою родину і на своїх дітей. Моральним обовязком кожної одиниці є поборювати все, що загрожує людству, цього вимагає правдивий патріотизм як державного так і недержавних народів. Тому то поборювати деґенерування людства, яке ширить алькоголізм, є не тільки правом, але й обовязком новочасної людини. Один з польських учених сказав: „Пияк не є добрим громадянином, він є лихим робітником, кепським приятелем, недобрим мужом і батьком, він не в силі співчувати нікому в нещасті, опанований найгіршим еґоїзмом стається прикрим і ворогом цілого людства. Пияк тратить поволи всі найпримітивніші підстави моральности; на його слово не можна рахувати також як на зложену ним присягу: він все скаже неправду, обмане, він здатний до поповнення найбільшої зради, не дивлячись на те, які це може мати наслідки для його родини, батьківщини і навіть для цілого людства".

Коли алькоголізм спричинює таке спустошення на одиниці, то яке нещастя може він спричинити цілому народові, якщо на нього пошириться. Тому то завданням кожного з нас, а законодатних палат зокрема, є боротись зі страхіттями алькоголізму. Закон з 1920 р. забороняв продажу алькоголю в неділі та свята, а крім того не дозволяв його продавати у промірі 150 метрів від церков і костелів. Теперішній законопроєкт дозволяє на продажу алькоголю в свята та вкорочує промір віддалі шинків від домів Божих до 100 метрів. Чи це засіб для поширювання абстиненції? Замість абстиненції поширюють монополеві склади щось у ролі премій за споживання алькоголю. Невідомо тільки, чи діється це з відома і дозволу влади. Ось на Волині монополеві склади продають по 50 сотиків дешевше пляшку горівки, якщо покупці виказуються посвідками православних чи католицьких парохій, що цей алькоголь потрібний для весілля. Тут промовець цитує одну таку посвідку і приходить до пересвідчення, що це мусить діятися з дозволу влади, бо в противному випадку монополеві склади не моглиб давати знижок на горівку. Виходилоб, що там і парохіяльні уряди такими посвідками нехотячи причиняються до поширювання пиянства. Не треба забувати, що тут можуть діятися і надужиття. А саме до таких посвідок можуть доходити і торговці алькоголю та заробляти таким чином на знижковому закупні горівки.

Коли порівнюємо практику останніх літ з нинішним законопроєктом, маємо новий доказ, що урядові не залежить на реалізуванні протиалькогольного закону, лише на тім, щоби державний скарб на цій, ніби то, прогібіції здобув більші доходи. Однак найяскравішим доказом, що новий закон має на меті не прогібіцію, лише ширення пиянства, є 25 ст. проєкту, яка касує всі дотеперішні протиалькоголеві плебісцити. Чейже колиб урядові залежало на збереженні абстиненції, то затримав би силу тих плебісцитів, які були переведені в усіх тих селах цілком законно.

В дальшій частині своїх виводів промовець пригадує відомі перешкоди, які робили адміністраційні чинники прогібіційному рухові, замість підтримувати його згідно з законом з 1920 року. Промовець цитує статтю віцеміністра фінансів Старжинського, поміщену у „Слові Польскім" з 29. січня ц. р., в якій автор виразно натякає, що українці у Східній Галичині, які на 487 протиалькогольних плебісцитів самі перевели 405, — „зробили це не так з бажання поборювати алькоголізм як радше з деяких інших мотивів". Промовець протестує в імені українського народу, щоби урядові чинники представляли в невірному світлі відносини на українських селах та імпутуючи українцям якісь побічні протидержавні заміри в прогібіційній пропаганді, — уробльовали настрої для нового закону. „Українське населення, зорганізоване у протиалькогольних товариствах, є свідоме того, скільки шкоди приносить йому алькоголізм і коршма й тим самим деґенерації, яку викликує алькоголізм. Протиалькогольні плебісцити були здебільша переведені у станиславівськім воєвідстві, у гірських околицях, де населення, з вини алькоголю й хворіб, рік річно деґенерується. В тих околицях протиалькоголева пропаганда українських товариств особливо живо ділала на населення, тому, що абстиненція була джерелом здоровля того населення, була одночасно одним зі засобів стримання його деґенерації. Нічого теж дивного, що в тих околицях населення переводило ті протиалькогольні плебісцити і не протидержавна пропаганда, лише конечність і страх перед руїною громадянства примушували людей до самооборони.

Промовець гостро критикує поширення продажі алькоголю на залізничі буфети, перестерігаючи перед небезпекою пиянства серед залізничної служби і то підчас виконування надзвичайно відповідальних обовязків. Так само гостро атакує скасування заборони продажі горівки в обсягу військових касарень, пригадує, що геройська японська армія не вживає зовсім алькоголю, пючи на бенкетах тости джерельною водою, та протестує перед наражуванням молоді в її найнебезпечнішому віці на небезпеку привички до алькоголю. Давній закон забороняв продажу алькоголю у спортових клюбах і на просторі фабричних забудувань, а новий від цього відступає.

Тут слід також згадати і про те, що теперішній закон обмежує переводження протиалькогольних плебісцитів. У законі з 1920 р. була постанова, що ухвала проти продажі алькогольних напитків приймалася більшістю голосів тих, що брали участь у голосуванні; а проєкт нинішнього закону постановляє, що така ухвала мусить бути принята більшістю голосів, при участи принайменше половини управнених до голосування.

Проєкт закону, представлений до ухвали, має характер скарбовий. Уряд прямує до того, аби витягнути через поширення алькогольних напоїв якнайбільше грошей від громадянства. А тимчасом доходи зі спіртового монополю є тільки позірні. Одною рукою держава тягне доходи з того, що люди пють, а другою рукою мусить ті доходи видавати на будову домів для умово-недужих, на будову й удержування арештів і т. д.

В дальшому пос. Чукур, згадавши про здивування поляків, а навіть віцемін. Стажинського (який дав цьому вислів на сторінках преси) з приводу того, що антиалькогольні плебісцити поширилися спеціяльно по українських селах, виясняє дуже влучно причини цього національно-суспільного явища. Зрештою боротьбу з коршмами, як розсадниками деморалізації, веде українське громадянство в Галичині ще від 70-их років мин. століття.

Дохід зі спіртового монополю зростає в Польщі з року на рік. Не зважаючи на пропаганду гуманітарних установ, громадянство щораз більше пє, так, що за пять останніх літ той дохід зріс на 270 відс. В 1925 р. бюджет Польщі виказував 266,911.000 зол., а в р. 1930-31 аж 723,776.970 зол. доходу зі спіртового монополю. З того виходить, що нема ніякої спеціяльної причини той зріст підсилювати, та ще такими засобами, як нинішній законопроєкт.

При ухвалюванні протиалькогольного закону в 1920 р. працювали разом всі клюби, що без уваги на політичні переконання виказували, яким лихом є алькоголізм, з котрим кожний уряд мусить боротися всякими засобами. А тепер уряд і проурядові партії промовляють за ухваленням закону, а всі інші політ. партії — проти його ухвали. І нічого дивного. Бо закон з 1920 р., хоч не був ідеальний для пропаґаторів абстиненції, то все таки давав змогу боротися з явою алькоголізму. А теперішній законопроєкт має такий характер, що ми після його ухвалення посунемося назад, до давніх часів, коли то в інтересі російського уряду і галицької шляхти було розпивання населення.

В 1920 р. найгоряче виступали в обороні протиалькогольного закону жінки, які устами присутньої і в цьому соймі пос. Морачевської заявили: „Якби цей сойм складався з самих жінок, то доля внесеного закону булаб пересуджена. Нема сумніву, що такий жіночий сойм, без огляду на ріжні політ. партії, з великим ентузіязмом ухвалив би закон про цілковиту заборону виробу і продажі алькоголю в державі".

На жаль, нині ролі змінилися. Нині ті самі прихильниці абстиненції з ББ будуть голосувати за проєктом алькогольного закону, внесеного урядом, бо цього вимагає нинішня господарка уряду. Нема сумніву, що голосами ББ закон буде ухвалений та ввійде небавком в життя. Одначе я заявляю іменем українського населення, що не зважаючи на цей закон, ми не перестанемо боротися з алькоголізмом (оплески на лавах всіх меншостей), бо знаємо добре, що тільки здоровий і тверезий нарід має перед собою ясну й певну будуччину, до якої український нарід прямує. (Оплески на лавах меншостей і лівиці).

Wyciąg z protokołu wspólnego z dnia 14 marca 1931 r. Sąd okręgowy Wydział VI karny we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 53. czasopisma „Diło" z daty Lwów dnia 10. marca 1931 r. do sygn. VI. 1. Pr. 121/31 na posiedzeniu niejawnem w dniu 14 marca 1931 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 9 marca 1931 r. przez Prokuratora Sądu okręg. we Lwowie konfiskatę czas. „Diło" Nr. 53. z daty Lwów dnia 10 marca 1931 r. zawierającego: 1) w artykule pt. „Zasidannia wykonawczoho komitetu socjalistycznoho internacionalu" a) w ustępie od słów „egzykutywa" do „dohoworamy", b) w ustępie od słów „Z prywodu" do „sojmu" znamiona zbrodni z § 65a uk., zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17/12 1862 Dzpp. Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Uzasadnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej ustępów artykułu ma na celu propagować wzgardę i nienawiść przeciw administracji Państwa w związku z likwidacją aktów sabotaży, co odpowiada znamionom zbrodni z § 65a) uk. Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione.

Na oryginale właściwe podpisy.
Za zgodność: Lipsnowicz
starszy sekretarz.

Оборона прав рідної мови в гр.-кат. церкві.

**(Практичне примінення тези „nullum crimen
sine lege“. — Констернація після рішення
Найвищого Суду. — Повінь нових рескрип-
тів двома шляхами. — Interpretatio au-
tentica.)**

IV.

Це цікаве письмо, вияснення чи про-
хання звучить дальше дослівно:

„Wobec tego wyjaśniam, że sprawa prowa-
dzenia ksiąg metrykalnych oraz języka, w jakim
mają być prowadzone metryki i w jakim języku
mają proboszczowie w sprawach metrykalnych ko-
respondować z Władzami państwowemi uregulowa-
na jest dawnymi przepisami austrjackiemi, wyda-
nymi przez powołane Władze państwowe bez ja-
kiejkolwiek ingerencji Władz kościelnych. Według
tych przepisów prowadzenie metryk, jako funkcja
państwowej administracji, zostało poruczone uni-
wersałem z 20/2. 1784 odnośnym proboszczom pod
nadzorem administracyjnym Władz. W całym sze-

regu późniejszych dekretów i rozporządzeń nad-
wornych, gubernialnych i ministerjalnych wydano
dla proboszczów dalsze szczegółowe przepisy co
do sposobu prowadzenia ksiąg metrykalnych, ich
parafowania i potwierdzenia, zarządzenia dodatko-
wych wpisów sprostowania metryk oraz nadzoru
Władz administracyjnych nad ich prowadzeniem. —
Od tego czasu prowadzą proboszczowie odnośne
księgi metrykalne w poruczonym przez Państwo
zakresie działania. — Księgi metrykalne w myśl
postanowienia obwieszczenia b. Namiestnictwa z
25/9. 1875 Dz. ust. kraj. Nr. 66 mają być prowa-
dzone w języku łacińskim. Przepisy powyższe obo-
wiązują po dzień dzisiejszy, albowiem ani ustawa
z 31/7. 1924 Dz. ust. R. P. Nr. 73 poz. 724 o ję-
zyku urzędowania Rządowych i Samorządowych
Władz administracyjnych, ani Konkordat, zawarty
ze Stolicą Apostolską, nie zawierają żadnego po-
stanowienia, któreby bezpośrednio lub choćby po-
średnio zmieniały swe dotychczasowe przepisy.

Wyjaśniając to, proszę o stosowanie się do
obowiązujących w tej mierze przepisów, gdyż
v przeciwnym razie będę zmuszony do zatoso-
wania postanowień art. 45—48 rozporządzenia
Prez. R. P. z 22. marca 1928 Dz. U. R. P. Nr.
36 poz. 342 o postępowaniu przymusowem w ad-
ministracji, zdążających do wymuszenia spełnienia
istniejącego obowiązku, a tem samem narazić Wie-
lebnego Księdza na koszta zastępczego wykonania,
względnie kar pieniężnych, przewidzianych w po-
wyższych artykułach“.

Письмо повітового старости в Копичинцях, опираючись у головних своїх основах на згаданім вище рескрипті (3. 9. 1930. ч. АД 2203 Воев. Уряду в Тернополі), хоча його не цитує, таксамо як і попередньо цитовані рескрипти староства в Чорткові, не маючи ніякої правної
основи в обовязуючих законних приписах, зво-
дить свої дуже загальні й односторонньо по-
няті міркування до одного спільного знамен-
ника: „Proboszczowie, pełniąc funkcje prowadzą-
cych metryki (urzędników stanu cywilnego), są pu-
blicznymi funkcjonarjuszami i w korespondencji
urzędowej w tym charakterze z państwowemi Wła-
dzami i Urzędami **m a j ą u ż y w a ć** języka pań-
stwowego“. — Sic volo, sic iubeo!

Всі вони забувають, що кожна держава, а тимсамим і Польща, у власнім інтересі мусить докладно означити, хто є „урядовцем цивільного стану“ та означити права й обовязки тих своїх службовиків, що також у Польщі сталося на підставі вище згаданого закону. По-друге, коли навіть держава з мотивів публичної натури нормує обовязки якогось суспільного стану, як нотарів, адвокатів, священиків і т. п., — то це ще не значить, що **вони є державними** функціонарями.

Зрештою із заложенням і веденням метрик, як учить історія, справа мається цілком навпаки. Не держави, але **церква перша** завела виключно для своїх обрядових цілей метрики, котрих ведення вже Тридентський Собор наказав, а універсал цісаря Йосифа II. (20. 2. 1784) **лише визнав парохіяльні** метрики державними документами та за згодою церкви видав згаданим патентом зарядження і приписи в справі **технічного їх** ведення, числа книжок і рубрик і т. д. Але цим патентом **не нарушив у ніякий спосіб** компетенції церковної влади та нагляду церкви над метриками. А тим менше ані той патент, ані ніякі пізніші цитовані в письмі старости „універсали“, ані останній польський мовний закон **не відбирали церкві** її права автономно рішати про мову свого урядування у взаєминах з владами, згаданими в мовнім законі.

Зрештою всі сумніви в цьому напрямі усуває оречення Найвищого Адміністраційного Трибуналу (австрійського) з 8. I. 1887. ч. 20 БД 3334, котре рішило, що: „вплив адміністраційної влади на ведення метрикальних книг **полягає на догляді,** щоби всі передбачені законом (отже згаданим патентом з 1784 р.) вписи до метрикальних книг були виконані у приписаній формі“.

Після заключення і ратифікування Польщею конкордату державні чинники перестали мішатися до темпоралій і метрик, які перед конкордатом віддавалися новому парохові при участи делегатів адміністраційної влади.

Вкінці і дотеперішня судова й адміністраційна практика промовляє за тим, що поступування гр.-кат. парохів є правильне. Наглядним доказом цього є згадані рішення Найвищого Суду та Найвищого Адміністраційного Трибуналу у Варшаві з II. XII. 1928. Р. 4503/26, якими ухилено присуди на гр.-кат. парохів та рішення Воєвідського Уряду в Станиславові з 2. I. 1929. ч. 21/29, котре визнає вправді ведення метрик як „res mixta“, але **„nie przesądzające kwestji interpretacji ustawy językowej, do czego powołane są kompetentne Władze centralne“.**

Д-р Остап Юрчинський.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Самоздемаскування

АБО РОЗМОВА СПІВРОБІТНИКА „СЛОВА“ З П. СКРИПНИКОМ.

(Кореспонденція з Берестя.)

Хтось сказав, що нема злосливішого гумориста, як життя: кого й що воно не виставляло перед очі прилюдної опінії в натуральному смішному вигляді! Таку саму злосливо-гумористичну штучку відограло воно з п. Скрипником, „послом“ з ББ від Волині, а саме: в його розмові, уділеній співробітникові виленського часопису „Слово“, який поставив п. Скрипникові питання:

„Кого пан посол репрезентує в соймі?“

Це питання однаково може означати як наївність денникаря, так і замаскований глум. І справді, скільки може бути вбивчої іронії, руйнуючого натяку й прилюдного демаскування в питанні цього денникаря!

„Кого пан посол репрезентує“? — Скрипник, очевидно, відчув іронію запитання, мабуть, збентежився, не відважився „покликати імени народу „всує“, як це роблять його товариші, і відповіді на підступне запитання репортера **не дав.** І добре зробив. Бо справді, не міг-же сказати, від кого одержав мандат, а сказати неправду боявся.

Замість відповіді: кого репрезентує, денникар почув іншу відповідь: до кого пристав у соймі: „Входжу до т. зв. української парляментарної репрезентації з Волині, що належить до безпартійного бльоку“ і т. д.

Але співробітник „Слова“ не задовольняється цією відповідю та бє Скрипника немов довбнею по голові таким запитом: **„„Як-же це сталося, що будучи українцем, належить пан посол до бльоку“?**

Уявіть собі їдливий усміх на вустах польського денникаря й червоні плями збентеження на обличчі п. Скрипника! Поляк не може зрозуміти, чому Скрипник не пішов з народом, та ще й ставить йому такі вбивчі питання! Треба якось виправдатися перед представником чужої преси. І п. Скрипник виправдується.

Хіба-ж це не іронія життя? Гумористика цього виправдання взята цілковито з „Української Ниви“ й з промови Певного:

„Мушу вам вияснити, що на терені польської держави істнує два українські напрямки“ — один „льояльний“, а другий — нельояльний. Але найгірше — то ці з „Малопольскі Всходней“, хоча є вже деяка кількість таких поганців і на Волині.

Подібна братовбивча денунціяція „посла“ на своїх братів з Галичини й Волині мусіла ще більше зацікавити їдливого денникаря. Напевне в його голові мигтіли думки:

„Як ні як, а все-ж таки підчас „розбору“ ми не мали таких поляків, якіб денунціювали

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 19. БЕРЕЗНЯ 1931.

АНДРІЙ ЧАЙКОВСЬКИЙ.

Ерос.

(Астрольогічні рефлексії.)

Серед астрономів та астрольогів велика сензація. У цьому році зблизиться до нашої землі щойно перед роком віднайдена зоря — не зоря, а зірка планетоїда — Ерос. Вона має в перекрою 16 кільометрів, (деякі кажуть, що лише три) завбільшки от так як з Коломиї до Печеніжина або з Бережан до Козови. Цього року має вона зблизитися до нашої землі на 26 міліонів кільометрів та ще з причинком.

— Овва — скажуть люди — невидальщина! Такий гарбуз хочби і на 16 км. до нашої землі, та ще на 26 міліонів кільометрів. Яка там сензація! Чимало таких вишкробків плентається по всесвіті?

Та то не „овва“, а справді сензація, коли почуєте, — що таке Ерос, звідкіля він взявся, і що з такого зближення до нашої землі вийде доброго, чи злого.

Звідкіля він взявся? А звідкіля взялись на землі ті малі „потуги“ по великій війні? Були давніше справді великі, але по війні тріснули на куски і з того повстали ріжні маленькі моцарства.

Таке саме було і з Еросом.

Була колись у всесвіті якась велика планета. Наслідком якоїсь війни, а може пацифікації у вищому стилі вона теж тріснула, а з тих кусків поробилися вже не планети, а планетоїди як напр. Паляс Церес, ин. тай Ерос.

Ероса віднайшов перед роком астроном Віт і зараз обчислив докладно його дорогу довкола сонця. І тою дорогою Ерос вже нераз за свого життя перебігав, та ми не маючи тоді добрих біноклів, не помітили його. Нераз він уже і до нашої землі зближався, а ми лише по наслідках його зближення догадувалися, що це таке. В таких роках (кажуть астрономи, за кожних 30 літ) появляються у першу чергу т. зв. еротичні твори. Заложуся, що коли Винниченко компонував свої „Щаблі“ або „Чесність з собою“, то непримітний тоді для нас Ерос гуляв собі по небі і до нас підморгував.

Кажу „гуляв“, бо воно справді так. Астрономи помітили, що Ерос показується раз ясно, а раз темно. Вони з того міркують, що це дві зірки злучилися, одна ясна, Ерос, а друга темна і крутяться довкола себе. Чиж це можливе? Чому ні! Як могла танцювати риба з раком, а петрушка з пастернаком, то чому не могли би дві зірочки потанцювати собі в парочці? Та ще, щоб того не міг зробити такий Ерос!

Знаєте, кого в старині називали Еросом? Ні більше ні менше, а божка любови. Його називали римляни Купідоном або Амором, але ми грекокатолики, хоч як раді би до Риму зблизитися, не повинні вживати римської мітольоґічної термінольоґії, тільки таки грецьку. А малювали його одні та другі як малого хлопчика збиточника з крильцями молодого курятка, з луком і стрілами. Тими стрілками стріляв він у людські серця, а вже де поцілив, то там вселювалась любов, і то ще яка! Недурно один польський поет-швець виспівував таке:

Bo ani kołkiem tak nie przybije,
Ani też dratwą tak przyszyć nie zdoła,
Kiedy się kogo miłość uczepi
To tak się trzyma, jak szewska smoła.

І чиж могло бути такому Еросові важко знайти собі танцюристку в чорній суконці, з якою до нині танцює по небесній естраді?

Але коли кому цікаво знати, що вони танцюють: польки, чи вальса, чи який модерний танець, то вже спитайте танцмайстра, бо я, як не чую музики, не відгадаю з самих рухів, як танець називається.

Отож стою на тім, що Ерос зближається до нашої землі. Астрольоги кажуть, що планети й зорі, більші та менші, мають на себе взаємно великий вплив. Та не лиш цей вплив дається відчути самій планеті, але й всій тварині, що на планеті живе. Тому люди під впливом пертурбацій і плям на сонці скаженіють і ріжуться взаємно, а астрольоґи на підставі положення планет та зірок супроти себе в даний мент складають для людей, держав і т. і. гороскопи і кажуть собі за це добре платити.

Тепер маю питання, який вплив може мати на нашу землю-планету наближений до неї Ерос. і чого нам від того мітольоґічного збиточника сподіватися?

Той вплив залежить безумовно і виключно від його вдачі, чим він був у старовину та що він робить тепер. В старовину (по грецькій мітольоґії) він був божком любови. Отож під його впливом запанує всюди на землі любов. Цей вплив любови ми, українці, почули вже в минулому році, коли-то Ерос ледви зачинав до нас зближатися. Бо тільки правдивій любови треба завдячити і Берестя і пацифікацію.

(Докінчення буде).

—o—

своїх братів з інших закутків польської землі. Так, так, цікаві ці емігранти! І взагалі цікава психольогія цих українців, які так залюбки, за мерзенний гріш продають з головою своїх братів, відцуруються їх і обкидають наклепами…" Деннікареві „Слова" захотілося заглянути до самого дна в душу подібних синів українського народу, таких неможливих серед народу польського, і він продовжує питатися про взаємини між цими емігрантськими „послами" з Волині з українцями Галичини: „Як представляється при такій вашій ідеольогії ваше відношення до українців Галичини й як ви окреслили б їхню ролю в українському рухові"?

Але Скрипник уже цілковито забувся, кому й що він говорить. Йому треба лише показати свою „вищу льояльність", себто, як найдалі відцуратися своїх братів. І він сипле без тями: політичний рух в Галичині вважаємо за шкідливий… тому ми постаралися про усунення з Волині впливів „малопольських діячів…" уважаємо політичну ролю Львова за скінчену… і т. д.

Деннікар із „Слова" вже зрозумів душу Скрипників, заглянув у неї до дна й має досить. Його більше вона не цікавить. Ще одно може його зацікавити: як Скрипники здійснюють ці свої „ідеали", і він питається таким самим глузливим способом: „Як представляється діяльність тої групи, до якої ви належите"? (навіть не находить для неї назви й тому окреслює її анонімово).

Скрипник, очевидно, вже перестав розуміти глузування репортера й наводить приклади „діяльности цеї групи": „Українську Ниву", „Волинського Господаря", нову політичну організацію (емігрантів) п. н. „Українське волинське обєднання", „Рідну Хату", яка має стати тереном порозуміння громадянства польського й українського…"

Але найцікавішою заявою була остання:

„Далі в господарській праці ми зліквідували (!) впливи, що йдуть з Галичини, шляхом утворення „самостійної"(?) кооперативної організації, а саме: окружного волинського кооперативного союзу, що обіймає волинські кооперативи, які перед тим були обєднані в львівській кооперативній централі (т. зв. Ревізійний Союз Українських Кооператив)".

Хібаж це не іронія життя? Одним махом воно здерло з п. Скрипника політичне драntя „ідеольогії" й показало читачам „Слова" в усій наготі нікчемности.

„Віримо, — закінчив самоздемаскований Скрипник, — що наша праця є корисною… єдиним реальним, корисним для українського народу розумінням справи…"

Мабуть, співробітник „Слова" мав уже цього досить, бо вже більше питань не ставив. Можна собі уявити, як він потім почувався… а може навпаки, з радістю думав, що находяться серед українського народу подібні одиниці…

С. Г.

З життя українців у Женеві.

Свято 22. січня в Женеві. — Виступи українського студентського хору.

Женева, 9. березня 1931.

Старанням Українського Студ. Т-ва „Україна" влаштовано свято 22. січня ц. р. в салі студентів „Union Internationale". — Саля була виповнена чужинцями, не бракувало також і наших, які поприїздили були тоді на засідання Союзу Народів.

Свято відкрив гарною промовою почесний член Т-ва, бувший ректор університету проф. Зернер, який у чулій промові привитав українське студентство і побажав його Батьківщині скоро дочекатись волі. Відтак слідував реферат інж. Андрієвського з Брукселі, який у своєму гарно обробленому рефераті старався поінформувати чужинців всесторонньо в українській справі. Після реферату інж. Андрієвського на просьбу теперішнього ректора унів. забрав слово проф. Шульгин, який піддержав інж. Андрієвського, згадуючи про страшні труднощі, які зустрічаємо в боротьбі, про кров пролиту, про Крути і т. д., а вкінці висловлюється: „Хоч ми розірвані кордонами, але через ці кордони ми зберегли єдність духа, єдність у своєму бажанні творити націю і ця єдність духа є найкращою запорукою нашої перемоги". Після цього слідували концертові точки, які складались з двох жіночих соль і декламації. Найбільш подобались чужій публиці хорові точки, які доводилось повторювати. Підчас співання національного гимну публика торжественно встала.

Після скінчення свята для всіх гостей приладили чай. Жива розмова з гістьми затягнулась до пізної ночі, а при чаю інформовано гостей про українську справу. Велике захоплення було між гістьми українською піснею і народніми строями.

На цьому місці слід іще згадати, що український студентський хор запрошено до участи в міжнароднім вечорі у честь нового міністра освіти та представників університету й інших високих шкіл. На тому самому вечорі після скінчення концерту забрав слово цей самий міністр освіти, який говорив тільки про нас, про красу нашої пісні, про любов до рідного краю, а вкінці висловився, що український нарід жде ще велика будучність.

В два дні після міжнародного вечора, на запрошення представників університету, прийшлось українському студ. хорові співати і задемонструвати український нац. танець на університетському балі при здвизі 1500 осіб. Публика нашою піснею була захоплена, а вже найбільше припав їй до вподоби український гопак на дві пари і запоріжський козак на шаблі. За кожний виступ хору, як і танцюристів, публика наділяла їх рясними оплесками і просила ті виступи повторити.

Трач Пл.

Риков стане перед судом?

Кілька телеграфічних агенцій подає, що в Москві має відбутись ще один політичний процес проти комуністичної правиці та що перед судом стане і б. голова ради народніх комісарів Риков. Сталін мав зажадати від ДПУ, щоби воно виготовило акт обвинувачення проти Рикова та його однодумців.

Одночасно „Ізвестія" пишуть, що радянський уряд визначив для Рикова емеритуру в сумі 250 рублів місячно, отже виходилоб, що Рикова справді усувають з політичної арени.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 19. БЕРЕЗНЯ 1931.

СВЯТОСЛАВ ГОРДИНСЬКИЙ.

Обличча нового Парижа.

„Нема вже нового Парижа…"
Шарль Бодлер.

Модернізм і мода. — Архітектура. — Залізобетон. — Дільниці зникають. — Вулична комунікація.

Нині, коли в якійнебудь антикварні розглядаєте ґравюри зі Старого Парижа, зперед століття, не можете не підсміхатись з вибачливою погордою, а то й реготатись на вид старих бульварів, мовби з карикатур Доміє. Все це таке інше і таке неподібне до нинішнього нашого розуміння того, що зветься Парижем.

Та він неподібний і до того, що був і перед десяти літами. Він власне тепер у всьому розгарі свого переображення на ультрамодернізм. Тут, звичайно, помилився би кожний, що хотів би вважати, що цей париський модернізм диктує мода й звичайна приписувана французам екстраваґантність. Нова архітектура і нова декорація, що висловлюють характер міст є в Парижі, як і по інших великих містах Европи, лише висловом потреб наскрізь нової людини, її вигоди і гігієнічних умов; це архітектура зовсім потрібна, функціональна.

Француз по своїй вдачі взагалі надто традиційний, щоби робити наглі скоки й експерименти в тому, що його особисто доторкає найближче. Але переконавшися, що щось є вигідне, він не жалує видатків, щоб ту вигоду осягнути. Німці, в порівнанні з французами, змодернізували свої міста далеко скоріше й взагалі проблема урбанізму покладена в них зразу же з принциповою німецькою послідовністю. Правда — Париж гальмує в розгоні його багата романтична традиція й оте дрібнобуржуазне замилування до затишку й спокою, таке питоме у Франції після революції. Франція — мало не до наших днів жила традиціями стилю Людовика XIV., а цей останній в розумінні кожного француза був верщком смаку й досконалости.

Нас цікавить передовсім нова архітектура. Її шукати очевидячки не треба, вона сама кидається в очі, вона кричить. Те, що найбільш характеристичне, це те, що французів від кількох літ охспив шал простоти, упрощування форм. Здирається прикраси зі старих будинків, здіймається різьблених жінок зі дзбанками, Гераклів і Аморів з вінками, щоб їх місце заклати простим, але вартісним матеріялом, мармуром, або іншим добрим каменем.

Це немов би протест проти того зловживання орнаменту, що панувало у Франції в 1900—1910 рр. й що на ділі полишило будинки, на які нині годі дивитись — у них нема ніякого стилю чи радніше — є всі на купу, що наодно виходить. Нині розширяється вікна, вільні місця між ними віддається під рекляму; рідко коли є які чисто геометричні, прості прикраси. Це в новій будівлі річ зайва, бо вартість архітектури не в прикрасах, а в обємах. Оздоби, як висловився сучасний французький архітект Корбюзіє, це так, як перо на голові жінки. Часом воно гарно, але частіше ні. І новий архітект подає руку інжинірові, щоб разом заповнити в найдоцільніший спосіб визначений простір залізобетонними стінами, при чому стиль накидає їм сам матеріял, змогу орудувати ним і пристосувати до „потрібного".

Факт, що залізобетон перевернув всі погляди в архітектурі і здавалось би заперечив найсутніші „правди" мистецтва, що стиль творить не матеріял, а естетичне змагання, яке формує матерію.

І справді, залізобетон створив нові можливості, які не снились ні ґотикам ні будівничим Пантеону. Він характеризує нашу добу однаково характеристично, як ґотичні катедри віддавали всю містику середньовічних містерій, він творить сам нову, сучасну романтику. Оба стилі мають справді багато спільного: вони конструктивні і змагають рости вгору та полишити в стінах якнайбільш отворів під вікна. Тільки нині вже ніякі вітражі не заслонюють сонішного світла; воно доходить в найдальші кутки, просвічує будинок наскрізь. Ґетівське слово „більше світла" стає символом сучасности.

Цілі дільниці зникають протягом кількох тижнів. Їх місце займають стрункі, залізні, на червоно розмальовані скелети. Високі журавлі закладають партію за партією камінням і цементом. Не конче відразу від самого долу: часом десь із третього-четвертого поверха. Технічні неможливості майже не істнують, все обчислено, все економно.

І ось повстають велитенські бльоки восьмиповерхових будівель із тисячами кімнат, серед розлогих бульварів. Так забудовано напр. більшу часть укріплень, що окружали двадцять дільниць Парижа. В будинках — автоматичні підойми, тепла вода, центральне огрівання, не кажучи вже за газ і електрику. Все те, що вважається комфортом, є тут лише найпримітивнішою вимогою кожного мешканця, чи то інтеліґента чи робітника. Кожен із них має право в однаковій мірі користати зі здобутків нової урбаністичної культури, яка висловлює найдешевше і найдоцільніше використання можливостей для добра колективу.

Досі будова великих міст велась з чотирьох поглядів: вулична комунікація, мешкання, громадські роботи й естетика. Нині прийшов новий, трохи несподіваний гість: воздушна небезпека в разі війни. Гість вілізливий, що вимагає негайної відповіді і посилає до біса всю естетику. Про це будемо мати змогу ще писати. Та покищо проблема розвязання вуличного руху стає найбільш пекучим завданням. Досить подумати, що в самому Парижі є нині зверх 230 тисяч авт і кожне хоче рухатись, бо вони й є на те, щоб їздити. Тим часом деякі дільниці, як трета, мають щось 60 тисяч мешканців на 1 км² і вулиці нині дослівно забиті.

Колиб не 130 км. підзем. залізниці, Париж уже давно задусився би. Недавно й повстав новий проект творення підземельних автомобільних вулиць, так само як істнують вже підземельні автомобільні гаражі. Перша така вулиця має бути готова вже у трьох роках: на лінії Опера-Пале Рояль. Стара вулиця Русо має в части зникнути на кошт інших — та це все, треба признати лиш тимчасові, дрібні зміни, що зовсім не розвязують проблеми вуличного руху в центрі Парижа. Взагалі кожне велике місто змагає стати машиною для вуличного руху, так як приватні й публичні будинки із своїми всіми технічними вигодами стають машинами для життя. Якби не було міліонів інших людей, то і одній людині імовірно в таких мешканнях було би нудно…

(Докінчення буде)

Замах на австр. консуля у Монтреалі.

Один із інтересентів, що мав претенсії до відшкодування, поранив кинжалом австр. консуля в Монтреалі Бахака. Урядовця консуляту, що хотів боронити консуля поранив також.

Процес пос. Чапінського.

Суд у Мисленіцах засудив пос. Чапінського (ППС) за протидержавні промови в передвиборчім часі на 15 днів арешту. Кару відложили на 5 літ. Оборона заповіла апеляцію.

Студентські справи.

Університетські студії в Женеві.

Думаю, що хіба кожний розуміє вагу студій за кордоном. Причини, що таке мале число наших студентів студіює по европейських високих школах, треба шукати у скрутному матеріяльному положенні нашого загалу під Польщею, подекуди таки між самими матуристами, які бояться виїздити за кордон, бо не знають мови, а опісля треба нострифікувати. Все це сумно свідчить про них. Одначе є такі, яким матеріяльні відносини позволилиб на це. І тим саме подаємо деякі інформації.

Літній семестр у Женеві починається 15. квітня, тогож самого дня починаються вписи і тревають до 1. травня 1931 р. До подання треба залучити тільки свідоцтво зрілости в оригіналі, або свідоцтво зрілости з приватної гімназії навіть без прав прилюдности. Тому, що в Польщі істнує нумерус клявзус на деяких виділах, як медицина і фармація, подаємо наразі інформації про виділи. Студії на медицині тревають 10 семестрів, а на фармації 5, з тим, що опісля йдеться 1 рік на практику, а відтак здається іспити. Місячний прожиток виносить около 25 ам. дол., а оплати річно около 60—70 ам. дол., залежно від того, які береться предмети і лябораторії.

Щодо інших виділів, то слід замітити, що в Інституті Руса не студіює ані один українець. Є це висока педагогічна школа, славна на цілий світ, а викладають у ній найліпші наукові сили.

Ближчі інформації дотично впису подає Українське Студ. Т-во „Україна" в Женеві. При запитах булоб бажаним залучувати міжнародню марку на відповідь. Всякі справи, як подання у французькій мові і т. д., залагодить секретар Т-ва. При цьому слід ще зауважити, що Женева — це місто майже чужинців. У самому університеті студіюють представники 46 національностей, отже є між ким пропагувати українську справу. Виклади в університеті відбуваються у французькій мові. При кінці подаємо, що є ще тут висока школа фізичного виховання, де викладають по англійськи. Ближчі інформації подамо, якщо хто забажає. Листи просимо звертати на адресу: Societé des Etudiants Ukrainiens „Ukraina", Genève, l'Université.

ОСТАННІ ВІСТИ

ДОВКОЛА УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИХ РОЗМОВ.

Голоси ендецької преси.

Варш. часопис „АВС" повідомляє, буцімто польсько-українські розмови йдуть далі неофіціяльно. Від ББ переговорює пос. Голувко. Про відкликання українських зажалень із Женеви нема мови, зате — мовляв — українці оголосять заяву, яка в дечому злагідить українські виступи на женевському терені. Поза відомими домаганнями українці нібито домагаються утворення одного воєвідства у Сх. Галичині, на чолі якого станув би бувш. міністр вн. справ а теперішній волинський воєвода Юзефський. Крім того мають покликати спеціяльну комісію для справ Сх. Галичини, якої праці мали би право контролювати українці.

СОЙМ.

На засіданні сойму 17. березня відкинули внесення соц. клюбу в справі продажі держ. нерухомостей у надлісництві Гірн. Домброва та в справі зміни розпорядку президента держави про організацію адміністрації держ. лісів. Опісля пос. Сита (ББ) реферував внесення Хлопського Клюбу про перевласнення осель, які продав бувш. кольонізаційний уряд у Познані. Міністр земельних реформ Козловський пояснив, що більше ніж 100 власників війшло на суд. дорогу цив. спору з мін-ством зем. реформ. Міністр прихиляється до внесення комісії, щоби над внесенням меншости перейти до денного порядку. В голосуванні приняли внесення комісії. Пос. Каміський (ББ) реферував внесення Стр. Людового, щоби господарства, які повстали з парцеляції, звільнити на 3 роки від податку. Референт сказав, що більшість пропонує, аби уряд при новелізації закону про виконання зем. реформи звільнив від податку всі наділи, які повстають із перебудови рільного устрою. Сойм відкинув внесення меншости, а приняв внесення комісії.

ПЕРЕД ЗАКІНЧЕННЯМ СЕСІЇ СОЙМУ.

Речинець закінчення соймової сесії ще невідомий. Первісно проектований речинець 21. березня годі буде додержати хочаб тому, що мін. Матушевський заповів, що внесе три скарбові проекти, які мусять ухвалити ще підчас теперішньої сесії. Над іншими податковими справами радитиме літня сесія, яка теж займеться справою малого самоврядного закону та справою залізничої французької позички.

ДИМІСІЯ ВІЦЕМІН. СТАЖИНСЬКОГО.

Дня 18. брезня кінчиться відпочинкова відпустка віцеміністра скарбу Стажинського. Він уже не вернеться на становище віцеміністра скарбу. Які причини димісії віцемін. Стажинського, покищо невідомо.

МАРШ. ПІЛСУДСЬКИЙ ПОДОРОЖУВАТИМЕ ПО МОРІ.

Із Шербурга виплив на Атлянтик польський корабель „Віхер". Корабель той виплив із Гдині на бажання Пілсудського, який після відпочинку на Мадейрі подорожуватиме по Середземнім Морі, поступить до кількох пристаней у Палестині, Єгипті й Італії.

БЕРНАРД ШОВ У ПАЛЕСТИНІ.

До Палестини приїхав Бернард Шов. Сподіються, що на днях приїде й Редіярд Кіплінг.

—o—

НОВИНКИ

— **Телеф. 2-11. Піскова 22. „Власна Хата". Фотограф Лев Янушевич.**

— **Першорядне українське фризієрське заведення,** вул. Бляхарська 11. (ріг Руської), тел. 93-21 поручається П. Т. Громадянству.

— **Книжки по знижених цінах в місяці березні продають усі українські книгарні. Жадайте катальогів.** 1558 5—5

— **Конфіската „Діла".** Вчерашнє (60) число „Діла" підпало конфіскаті за цілу статтю п. з. **„З діяльности Української Парл. Репрезентації",** в якій подані були важніші внески й інтерпеляції УПР, зголошені в останніх тижнях, а також за два речення **зі звідомлення з розправи проти Заяця і Федоровича.** Це вже 19-а з черги конфіската нашого органу в цьому році.

— **Ревізії серед львівських радикальних діячів.** В понеділок, 16. березня ц. р. слідчі органи львівської поліції перевели ревізії в льокалі секретаріяту Української Соціялістично-Радикальної Партії і редакції радикального тижневика „Громадський Голос", а крім того у приватних помешканнях д-ра М. Стахова і ред. О. Павлова.

— **Защо арештують?** Молодь у Делятині від довшого часу має намір оснувати український спортовий клюб на Підгірю. В неділю, 15. III. ц. р., зійшлося невелике число хлопців над Прутом, щоб оглянути площу, яка надаваласяб на грище. Нараз замітили двох поліцаїв. Хлопці кинулися в розтіч. Одначе всім не поталанило втекти. Поліція заарештувала М. Брайляка, а опісля Я. Колянковського і М. Кухарука та перепровадивши в них ревізію, відвела на постерунок. Там переслухала усіх трьох та пізнавши, що в тому нема нічого злого, звільнила їх і пустила додому.

— **Ще один костел на Сигнівці.** В польській пресі появилась відозва комітету будови нового костела на Сигнівці. В тій відозві читаємо між іншим: „Будова того костела є не тільки з релігійно-моральних, але і з національно-державних мотивів наказом нашого покоління, коли за польськість Львова йде мирна боротьба. Минулі віки доказали, що на кресах лишилось стільки польськости, скільки було костелів". В почеснім комітеті будови костела фігурують імена львівського воєводи, кількох послів, генералів, президента міста Львова і т. д.

— **Фальшивий адвокат.** У Варшаві арештували кравецького помічника Шапса Домба, який маючи фальшиві документи адвоката, їздив по цілій Польщі й обдурював наївних дівчат та ріжні фірми. Кільканацять дівчат вірило в його докторат і давало йому поважні суми грошей „на заручини", після чого він зникав без сліду. Від дочки одного львівського купця С. при вул. Сонячній цей „адвокат" видурив 800 зол., а в Регіни Штольц при вул. Шопена 10. він видурив ще більшу суму.

— **Виставка картин пок. П. Холодного.** Комітет Посмертної Виставки праць П. Холодного подає до відома, що святочне відкриття виставки відбудеться в неділю 22. березня в год. 12. вполудне в Націон. Музею, Мохнацького 42. Виставка буде відчинена щоденно від год. 9—16. до кінця квітня. Святочна академія в честь Покійного мистця відбудеться 26. квітня. Програма в афішах. — **Мих. Драган.** секр. комітету.

— **На індексі.** Папа римський поставив на індекс твір голяндського лікаря Вандервельда „Найправильніше подружжа". Цю книжку заборонується католикам читати тому, що її автор трактує справу подружого життя з матеріяльного становища, яке противиться християнізмові.

— **Пастух міністром.** Англійські газети подають біографію новоіменованого міністра Індії Генрика Снелля: Снелль був сином безземельного сільського робітника і сам замолоду був пастухом, потім льокаєм дідича, відтак утік до міста, був кельнером у малім шинку і рівночасно вчився багато й ходив на виклади в університеті, як надзвичайний слухач. В 1922 р. вступив до робітничої партії, яка згодом вибрала його послом. Нині він міністром.

— ***Жертва спорту.*** Підчас мячевих змагань у Відні один брамкар у бігу впав на землю, щоби вхопити мяч. В тій хвилині грач противної дружини з цілим розмахом станув черевиком йому на лице, зломив брамкареві ніс та ранив чоло. Брамкара в дуже грізнім стані відвезли до лічниці.

— **Вбили комуністичного посла.** Берлінські гітлерівці вбили комуністичного посла Генінга. Арештовано 3 особи, що брали участь в убивстві, між ними одного гітлерівця, якого недавно усунули з посади на поліції за участь в русі націоналних соціялістів.

— **Жінка стратегом.** Оксфордський університет видав диплом стратега п-і Гордон Потс, яка здала всі іспити з теорії війни і стратегії. Це перша жінка в світі, яка є спеціялісткою воєнного знання: чоловік тієї абсольвентки воєнної школи є молодим англійським дипломатом і він намовив її студіювати воєнну стратегію.

— **Новий твір Рафаеля.** Мадярська преса подає, що в одній антикварні в Будапешті найшли образ великого маляра Рафаеля, який передано до музею плястичного мистецтва. За цей образ вже платять 100.000 долярів. Деякі знавці мистецтва доказують, що це не твір Рафаеля, але одного з його найліпших учнів.

— **Зле бути славним.** Бернарда Шова так багато людей відвідує, щоби бодай побачити його, тому він видумує ріжні способи позбутись непрошених гостей. На днях Бернард Шов приїхав до Каїра і просив свого слугу проганяти всіх відвідувачів та казати їм, що Бернард Шов помер і тому, очевидно, вже не може приймати гостей. Багато цікавих журналістів повірило, що Бернард Шов справді помер. Але один американський газетяр не повірив словам слуги Бернарда Шова і просив сказати великому письменникові, що брат Айнштайна хоче конечно відвідати його. Бернард Шов, почувши, що під його домом стоїть брат Айнштайна, дозволив йому ввійти до його кімнати та довго говорив з ним. Але вкінці виявилось, що той гість не є братом славного вченого, а тільки так збрехав, щоби дістати дозвіл бачити Бернарда Шова, що йому вдалось. Бернард Шов зразу гнівався на журналіста, а вкінці сказав: „Я вам вибачу те, що ви мене обдурили, але тільки тоді, як ви підете до Ридіярда Кіплінга, мого літературного суперника і обдурите його так само як мене". І журналіст поїхав до Ассуану, де був Кіплінг і також обдурив його.

— **Цікавий заклад.** Філядельфійський біржевик Вілліям Р. Криссі, працював у банковій компанії В. К. Джансон і Ко. Він заложився з 6. своїми товаришами, що до року, себто до 15. лютого 1932, довершить ось що: буде на обіді з президентом Гувером; буде грати в голф з мистцем мистців голфа, Баббі Джовнсом; буде грати в голф або переїдеться самоходом з князем Валії (англійським престолонаслідником); буде грати в голф із старим нафтовим магнатом, Джаном Р. Рокефеллером. Для цього молодий 25-літній біржевик Криссі взяв собі відпустку на один рік і пускається в дорогу, щоби виконати приняті на себе зобовязання. Якщо все сповнить, сподівається великої нагороди, що була в умові. Ту умову може й важко булоб виконати, якби ніхто про неї не знав. Але що преса вже наперед її розголосила, так безперечно це справу значно влекшить. Вже ті високі особи не схотять доводити молодого Криссі до „розчарування". Вони прочитали в газетах про заклад, і певно йому не відмовлять приємности у виконанні завдання. А на доказ Криссі потребує тільки сфотографувати себе

з Гувером, Баббі Джовнсом, Валійським кня- зем і старим Джаном Д. Рокефеллером.

— **Попід лід до північного бігуна.** Славний англійський відкривець Гюберт Вілкінс гото- виться плисти пізною весною цього року попід лід до північного бігуна. Вже викінчують для нього будову спеціяльної підводної лодки, яка буде мати богато особливих уладжень, а най- цікавіший буде хребет-ледолім, який коли бу- де треба, буде пробивати лід зі споду, аби лодка могла добутись на верх світа. Вілкінс ка- же, що він вірить в успіх, значить, що вже пер- ша виправа увінчається його перемогою над вічними ледами на далекій півночі. Таксамо цілком поважно ставляться до його смілого пляну ріжні наукові установи в Англії і в Аме- риці. Виправа малаб зачатися в травні. Лодка буде готова недалеко Шпіцбергену, де пірне під вічну грубу ледову стіну. А далі Вілкінс із залогою смілівців мають плисти до бігуна. Но- ві винаходи і прилади дадуть Вілкінсові змогу мати кожної хвилі зносини зпід ледової стіни півночі з культурним світом, який з великою цікавістю буде слідити за постепенними осяга- ми цього небувалого подвигу.

— **Поправа на біржі в Нюйорку.** В останньому часі поправилась ситуація на біржі (Стак Екс- чендж) в Ню Йорку. Був попит на уділи вели- ких компаній і ціни знову пішли вгору. На де- яких пішли вгору до 11 точок. Це вже малень- ка заповідь ліпших часів в Америці, а ті, що потратили тому 16 місяців і мають ще досі свої уділи, можуть мати надію, що ще прийдуть по- волі до гроша.

— **Позички для ветеранів.** Обі палати конгре- су у Вашингтоні приняли великою більшістю голосів законопроект про державні позички для ветеранів американської армії зі світової війни. Президент Гувер заповів, що своє рішен- ня про це скаже на днях. Він має відки- нути законопроект при помочі свого спротиву, кажучи, що державна каса не має засібних гро- шей, а на це треба 1,000.000.000 долярів. Одна- че велика більшість прихильників законопроек- ту в сенаті і палаті послів вказує, що конгрес переголосує президента вдруге. Це малоб ста- тись ще перед розпуском теперішньої сесії кон-

гресу, яка має розійтися 3. березня. Тоді законо- проект стане законом і президент вдруге не мо- же вже його заперечити.

— **Найвищий Суд боронить сухе право.** Як відомо, недавно федеральний суддя Кларк з Нюарку, Н. Дж., проголосив рішення, що 18-ий додаток до американської конституції (про прогібіцію) не важний через те, що стейтові сойми не мають права змінити конституції, а тільки стейтові конвенції. Це питання розгля- дав Найвищий Суд Зед. Держав у Вашингтоні і вирішив, що 18-ий додаток цілком правний і тимсамим уневажнив рішення судді Кларка.

— **Вводять асекурацію перед безробіттям в Америці.** Чотирнацять великих промислових компаній, в Рочестер, Н. Й., а між ними компа- нія Істмена, що виробляє фотографічні апара- ти, приняли плян асекурації від безробіття. На ту ціль компанії мають щороку давати по 2 проц. тієї суми, що виплачують робітникам, по- ки для поодинокого робітника не призбирається фонд величини 5-літньої платні. Підчас без- робіття 1 проц. ще платять робітники і 1 проц. компанії. Всі робітники, що працюють в ком- паніях не менше як рік, матимуть право до безробітних асекураційних підмог місячних, у висоті 60 проц. їх платні. Цю допомогу мають діставати 6 тижнів, якщо працювали 1 рік, а по 13 тижнів, коли працювали по 5 літ. Цей плян мав би обіймати 26.000 робітників у Рочестер, Ню Йорк.

— **Президія Львівського Гром. Комітету по- мочи безробітним** відбуде засідання в середу 18. березня 1931 р. в год. 5. попол. в ратуші, І. пов. На порядку дня звідомлення з діяльно- сти Комітету в останньому часі і рішення щодо дальших заряджень. Усі члени Комітету обовя- зані прийти на засідання.

З судової салі.

ВБИВНИК КСЕНІ ПУЖАК ПЕРЕД СУДОМ.

В дальшім ході розправи проти Францішка Войтила з Глинська, зізнавали свідки, а саме *Вайнгартен*, у якого Ксеня Пужак служила у Львові при вул. Сикстуській, *Анна Кулинець*, *Іван Похмурський*, *Іван Харко* та *Анеля Похмурська*. Зізнання тих свідків потвердили, що Францішок Войтило як капраль 6. полку артилерії часто вимановував від Ксені останній гріш і що вона позичала від своєї господині гроші для нього. Свідки виявили також, що родичі Войтила не боронили синові женитися з Ксенею і навіть дуже любили нешлюбну дитину підсудного.

Свідок Анна Кулинець, 22-літня дівчина, зізнає, що Войтило намовляв її вийти за нього замуж, та потішав, що з Ксенею Пужак він якось дасть собі раду.

Другого дня розправи свідок *Свищук*, поліційний агент, оповідає, як він арештував Войтила після того, як на Вульці найдено трупа Ксені Пужак. Арештований Войтило не хотів признатися до вбивства Ксені. Коли його запровадили до трупарні, де лежав труп Ксені, Войтило припав до цього трупа, вдавав, що ревно плаче, жаліє її та кликав: „Ксеню, дорога Ксеню, хто тебе вбив?!".

Але, коли Войтило побачив, що поліція має докази, що це він убив Ксеню, тоді він до всього признався, але представляв справу так, що він не мав наміру вбити її, тільки на її просьбу придавив колінами її живіт, щоби тим способом „задусити дитину". Він душив так довго, аж вона вмерла. Та лікарська секція трупа виявила, що Ксеня не була другий раз вагітна і що тільки страшила його вагітністю, щоби він з нею оженився. Але при кінці зізнань Войтило признався на поліції, що „хотів Ксені позбутись раз на завжди, щоби з того амбарасу вилізти", тому задусив її.

Свід. *Якуб Пенцак*, агент слідчої служби, оповідає, як поліція довідалася, що це Войтило убив Пужаківну. Було так: Коли найшли трупа Ксені, агент Пенцак пішов до її господаря Вайнгартена і сказавши все, що сталося, питав чи Ксеня не мала якогось хлопця. Вайнґартен сказав, що Ксеня любила Войтила і що годину перед її смертю Войтило чекав на неї під домом, потім пішов з нею „на рандку", з якої вона не вернула. Тоді агент Пенцак поїхав до Глинська і арештував Войтила, при чому Войтило плакав, а його мати кричала: „То та шмата Ксеня винна, вона наробила Франьові стільки клопоту!".

Цей свідок також твердить, що при першім переслуханні Войтило сказав начебто задусив Ксеню мимохіть, згніючи колінами її плід і то на її просьбу, а коли вона почала кричати й благати помочі, він заткав їй рот реформками і додусив, щоб позбутися клопоту та щоби вона не донесла до поліції, що він зганяв її плід. Мати Войтила начебто говорила синові: „Я волю бачити Ксеню на катафальку, ніж жінкою мого Франя". Ті слова остаточно спонукали Войтила до вбивства Ксені.

Свід. *Вацлав Васілевський*, агент слідчої служби зізнає те саме. Оборонець д-р Шевчук звертає увагу предсідника трибуналу, що „свідок крутить" і за ті слова оборонця приходить до гострої перепалки між трибуналом й оборонцем. Далі виявляється, що Войтило, довідавшися, що секція трупа виказала, що Ксеня не була вагітна, признався на поліції: „Я знав, що вона не вагітна і ніякого плоду я не зганяв, а задусив я її тоді, як вона приготовлялась до полових зносин, скинула реформки, задусив на те, щоби її позбутись".

Підсудний Войтило заявляє, тепер, що це неправда. Він говорить різко, енергійно, якби видавав військові накази, але весь час трясеться на цілім тілі зі зденервування, так, що вся публика звертає на це увагу.

Оборонець *д-р Шевчук* протестує проти того, що другі зізнання обвинуваченого агент Васілевський не записав, при чому вживає слів: „Таж кожний *дурень* був би записав такі важні справи".

Предсідник трибуналу і прокуратор приводять оборонця до порядку й кажуть запротоколувати слова д-ра Шевчука: „Навіть більший дурень був би такі зізнання записав, а Васілевський ні".

Ображений свідок просить також запротоколувати слова оборонця.

Свід. *Юзеф Гай*, старший постерунковий та *Михайло Сарна*, старш. постерунковий, зізнають те саме, що й попередні свідки.

Оборонець *д-р Шевчук* ставить внесок піддати підсудного дослідам психіятрів тому, що вбивство є сексуального характеру, а Войтило сексуально ненормальний. Оборонець доказує, що вбивство доконано несвідомо, в хвилині крайнього сексуального подражнення, та що Войтило був хорий на епілепсію після того, як його покусав скажений пес.

Трибунал відкинув внески оборонця.

Підчас перерви Войтило оглядається сумними, втомленими очима на публику, між якою є і батько підсудного. Публика перешіптується, що Войтило класично вродливий і гарний хлопець.

Присяглим поставили два питання про душогубство й убивство.

В год. 1.45 присяглі 10 голосами заперечили головне питання про душогубство, а одноголосно затвердили друге питання про вбивство. На основі вердикту присяглих трибунал засудив Войтила на 7 літ тюрми. Прокуратор і оборонець зголосили внесення касації від присуду.

Дописи.

ТЕРЕБОВЛЯ. *(Шляхи ратунку в господарській скруті).* Не зважаючи на велику економічну скруту, наше селянство не попадає в зневіру і при помочі свого проводу шукає доріг ратунку. І треба признати, шукає там, де можна найти вихід, не в погоні за якимись утопіями, а у відповідній інтенсифікації сільського господарства. Повітова господарська нарада, яка відбулася дня 6. ц. м. в Теребовлі при участи кількадесять найбільше свідомих господарів-кооператорів, займалася одною такою галузею нашого сільського господарства, а саме: яйчарством. Наради відбулися під гаслом: „Яйце і молоко (курка і корова) — це одинокий ратунок нашого селянина під теперішній час". Обширний реферат про плекання курей виголосив повітовий агроном інж. Радловський. Він подав плян праці над поширенням расових курей в теребовельськім повіті. В тій праці ідуть рука в руку філія „Сіл. Госп." й Український Союз Кооператив, закладаючи по всіх селах повіту гнізда одної чи двох рас. Дир. Українського Союзу Кооператив інж. Мацькевич реферував справу експорту яєць з теребовельського повіту. В минулому 1930 році У. С. К. у Теребовлі вивіз за границю 57.396 кіп яєць. Та все таки це є тільки трошки більше, як 1/5 (одна пята) всіх яєць, які вивезено з цілого повіту. В цьому році У. С. Кооператив старається опанувати дальше яйчарський експорт у повіті. І вже тепер опанував майже всі кооперативи, з виїмкою Дарахова, який частинно продавав яйця жидам, і Нової Брикулі. Всі інші кооперативи віддають яйця до Союзу. При цій нагоді обговорював люстратор Третяк карність кооперативних управ і надзірних рад. Він вказав, що є багато випадків, у яких члени кооператив продають яйця тільки кооперативі, а члени управ і надзірних рад за марний гріш (юдин) віддають товар жидам. Це велика болячка нашого економічного життя, що провідники ведуть членів до чужих. Дальше апелював до присутніх, аби використали початок яйчарського сезону і післали в село людей стягати лядові борги. Присутній на нараді голова Надзірної Ради У. С. К. о. Мохнацький взивав присутніх селян, щоби всі свої закупи ґалянтерійні і мануфактурні полагоджували у своїй українській крамниці в Теребовлі: в Жіночім Базарі. Нарада робила гарне вражіння річевістю рефератів і голосів у дискусії. *Д-р Ст. Годований.*

ПЕЧЕНІЖИН. *(Аби не ширилася брехня.)* По виїзді заслуженого голови Кружка „Рідної Школи", о. Пельвецького, з Печеніжина появився в „Гром. Голосі" допис, немовби-то він забрав зі собою гроші „Р. Школи" і з ними відїхав. Аби не ширилась брехня, Старшина Кружка подає до загального відома отсе: Грішми, одержаними за грамоти в кооперативи (66.30 зол.), від д-ра Маковського (даток 15 зол.) і від Майданського (10 зол.) заплачено плян на будову дому „Р. Школи", а решта пішла на бляху тоїж будови. Отже не забув і не забрав із собою. По обчисленням рахунку треба би ще о. Пельвецькому звернути кількадесять золотих, але о. П. звороту не хоче і жертвує їх на будову. За це Кружок „Р. Ш." складає о. Пельвецькому щиру подяку.

Старшина Кружка.

—o

СПОРТ

Лещатарські змагання у дружиновім бігу.

В неділю 15. ц. м. зорґанізував УССК. у бруховицькому лісі лещатарські змагання в дружиновім бігу на 12 км. До змагань зголосилися: Карпатський Лещатарський Клюб, Сокіл-Батько і Український Студ. Спорт Клюб (дві дружини). Змагання покінчилися невдачею, бо правильно цілу трасу перейшла лише одна дружина Сокола-Батька в часі 1 : 42'15"—1'42'40", а всі інші поблудили. Причиною невдачі було те, що вітер позривав хоруговки на трасі і що не було відповідного числа контрольних пунктів. Напятнування гідним є факт, що у Львові при сотці наших лещатарів не можна найти вісім осіб на контрольні пункти, а деякі, не зважаючи на те, що обіцяли, не прийшли.

Франція-Німеччина 1 : 0 (1 : 0).

Змагання в копаного мяча між репрезентаціями Франції і Німеччини, розіграні в неділю 15. ц. м. в місті Кольомб, закінчилися виграною Франції у відношенні 1 : 0. Рішаючий про перемогу голь здобули французи з вини нім. середущого помічника Ляйнбергера („самовбийчий голь"). Видців на змаганнях було понад 60.000, з того 10.000 гостей з Німеччини.

—o—

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Михайло Турко, громадянин села Косте-ви, помер дня 9. ц. м. Покійний був вісім літ начальником громади, був теж головою чит. „Просвіти“ і членом комітету новобудованої каплиці й на всіх тих становищах заслужився для свого села і свого народу. Був свідомим і активним громадянином, а при недавніх виборах, не зважаючи на завзятий натиск на нього, він як війт не тільки сам, а й село своє повів за лістою УНДО. Помер у молодому віці (в 43. р. життя), стративши своє здоровля на війні, зокремаж у російському полоні. Похорони Покійного відбулися при участи о. Т. Зеленого з Дубецька і місцевого пароха о. Івана Кебуза, який виголосив прощальну промову, ставлячи пок. Мих. Турка за зразок усім його односельчанам, а також усім нашим начальникам громад. — В. Й. П.!

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Іммануель Кант: „ПРОЛЕГОМЕНА до кожної майбутньої метафізики, яка матиме виступати як наука“. З історичним вступом та словником. Під редакцією проф. д-ра Івана Мірчука. Львів, 1930. Видання „Неділі“ з допомогою Українського Університету в Празі та Українського Наукового Інституту в Берліні. Друкарня В-ва „Неділя“. Стор. 132. Форм. 8°.

О. К. Мицюк. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛІТИКА-ЕКОНОМІСТА М. ІВ. ТУГАН-БАРАНОВСЬКОГО, Львів, 1931. Накладом автора. (Відбитка з „Кооперативної Республики“). Стор. 37.

М. Литвицький. УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНІСТЬ і російське видавництво „Єдинство“ в Празі, Прага 1930, стор. 41.

Д-р Евген Томашевський: „ЯЙЧАРСТВО“. Бібліотека Ревізійного Союзу українських кооператив ч. 19. Львів, 1931. Стор. 288. Форм. 16°. Ціна 2·50 зол. З друкарні „Діла“ у Львові.

ЗА ДЕРЖАВНІСТЬ. Матеріяли до історії Українського Війська. Історичний альманах. Видає Українське Воєнно-Історичне Т-во. Збірник II. Каліш 1930. У збірнику є праці: М. Омеляновича-Павленка, М. Безручка, А. Пузицького, О. Шпилянського, С. Шрамченка, М. Ященка, М. Янчевського, Миколи Байка, Мик. Стечишина, П. Сулятицького, Гліба Лазаревського. Стор. 220. Форм. 8°.

КАТАЛОГ УКРАЇНСЬКОЇ КНИГАРНІ Теодор Савула у Відні, зі вступним словом д-ра Остапа Грицая, стор. 199. Наклад книгарні Савули, Відень 1931.

UKRAJINA A RUSKO a jejich ekonomicke vztapy, v ceske a ukrajinske reci, do cestiny prelozyl M. Litvicky, a M. Novotny. Подебради 1931.

ЖУРНАЛИ.

„БОГОСЛОВІЯ“, науковий тримісячник. Видає Богословське Наукове Т-во. Львів, 1931. Том IX. Кн. 1—2. З друкарні Щасного Беднарського у Львові. Зміст: проф. Д-р Діон. Дорожинський: Огляд джерел церковного права на Сході в першім періоді до Медіолянського едикту 313 р.; о. д-р Андр. Іщак: Св. Августин і Схід; Н. Баумгартен: Св. Володимир і Хрещення Руси; Огляди й оцінки; Вибрані питання; Всячина. Стор. 176. Форм. 8°.

ВІЛЬНЕ КОЗАЦТВО. Прага 10. III. 1931. Ч. 76.

BULLETIN MENSUEL de Renseiguements economiques et sociaux, Rome Imprimerie de L, institut International d' Agriculture 1931.

KALENDARZ PRZECIWGRUŹLICZNY na rok 1931. Rocznik VI. pod redakcją Dr. M. Krasowskiej. Lwów. Nakładem Towarzystwa walki z gruźlicą. Стор. 142.

POLACY ZA GRANICĄ. Organ Rady Organizacyjnej Polaków za granicą, Warszawa, Luty, 1931. Nr. 2.

Виказ жертв
на будову шпиталю ім. Митр. Андрея.
Виказ 21.

Зложили: 600 дол. ам. Обеднання — збірка Союзу Українок; 50 дол. о. М. Оленьчук, Канада; 356 зол. о. Забава, Філядельфія; 154 зол. збірка М. Гавришко; 150 зол. Медична Громада — частина доходу з балю; 102 зол. Угнівський дек. уряд; по 50 зол.: Стрийський дек. уряд, Т-во Reunione Adriatica di Sicurta, пар. уряд Кальне, о. Г. Плакида, Скалат, дек. ур. Яблонів, пар. ур. Плауча Велика і С. Гевак, Львів; 44 зол. М. Василишин; 40 зол. Долинський дек. уряд; 32 зол. пар. уряд Бібрка; по 30 зол.: о. І. Вергун, Конюхи й о. М. Паук, Середопільці; 26 зол. А. Вітошинський; по 25 зол. М. Кульчицька, пар. ур. Солуків і Т. Шумляк, Богданівка; по 20 зол.: Б. Шулякевич, Сянік і Г. Кребс, Львів; 17 зол. пар. ур. Любша; 15 зол. дек. ур. Плотича; 14 зол. пар. ур. Любша; по 10 зол.: Нар. Дім, Боляновичі, Т. Водяний, Тернопіль, д-р Ганьківський, Коломия і Ст. Рак, Львів; 6 зол. пар. ур. Фірлеївка; по 5 зол.: церква Новошин, Береги Долішні, В. Яремкевич, Волче й І. Квест, Львів; 4 зол. пар. ур. Соколівка, по 2 зол.: О. Ґотський і о. М. Гужиль; по 1 зол.: І. Срок, Волоща, о. М. Худик, Острів і о. А. Бережницький.

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 17. березня 1931 року: масло експортове і десерове пріма 4·70 зол. за кільо; літра молока 28—29 сот: літра сметани 1·50 зол., копа яєць 5·80 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:
Середа, 18. березня, година 7·30 веч. Виступ танкової школи Боденвізер.
Четвер, 19. березня, година 7·30 веч. „Страшний двір“, опера.

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):
Середа, 18. березня, година 7·30 веч. „Добра ворожка“.
Четвер, 19. березня, година 7·30 веч. „Як стати багатим і щасливим“. (Вистава лише для війська).

Малий Міський Театр:
Середа, 18. березня, година 7·30 веч. „І що з таким робити?“
Четвер, 19. березня, година 7·30 веч. „Модне подружжя“ Верневіля (премієра).

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Синій метелик“ (Еміль Янінгс, Марлена Дітріх).
КАСІНО: Звукова фільма „Серце на вулиці“ (Зб. Саван, Нора Ней).
КОЛЬОСЕЙ: „Хмародер“ (Вілім Бойд).
ЛЕВ: Звукова фільма „Кінець світа“.
МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма „Любимець жінок“ (Моріс Шевальє).
ОАЗА: „Відкіля воротти немає“.
ПАЛЯС: Звукова фільма „Синій метелик“ (Еміль Янінгс, Марлена Дітріх.)
ПАН: „Небезпека будуччини“ (Трійливі гази). „Обвинувачую“.
ПАСАЖ: „Вибух у порохівні“ (Тім Мек Кой). „Інтригант“ (Янінгс)
ПРОМІНЬ: „Знеславлена“. „Гріхи розведеної“.
ФАТАМОРГАНА: „Торговиця змислів“ (Гр. Гарбо, Дж. Гільберт). „Спокусник“.
ХИМЕРА: „Коли молодість шумить“. „Горою парубоцтво!“.
СІЛЕВЕ: „Сексуальна гігієна“.
УТІХА: „Індійська гробниця“ (2 серії)

Програма радіо.

Середа 18. III. 1931.

Варшава (1411,8) 12·10 Грамофонові платти. **Гельсінгфорс** (221,4) 15·40 Фортепяновий рецитал. **Льондон** (356,3) 15·00 Органова музика. **Берлін** (429) 19·00 Концерт. **Рим** (441,2) 17·00 Концерт. **Прага** (486,2) 20·00 Музика на акордеоні. **Відень** (516,3) 20·00 Пісні та арії (співає Аравеско). **Харків** (937,5) 15.00 Концерт. **Ленінград** (1000) 15·00 Народні пісні. **Москва** (1481) 16·00 Концерт.

Четвер 19. III. 1931.

Варшава (1411,8) 17·45 Концерт **Гельсінгфорс** (221,4) 17·00 Радіоорхестра. **Льондон** (356,3) 13·00 Балляди. **Берлін** (419) 18·40 Хор. **Стокгольм** (435,4) 19·00 Свен Гедін говорить про свої подорожі до Азії. **Рим** (441,2) 17·00 Концерт. **Прага** (486,2) 21·20 Концерт Ондрічки. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт. **Ленінград** (1000) 16·00 Концерт.

Пятниця 20. III. 1931.

Варшава (1411,8) 17·45 Орхестра. **Гельсінгфорс** (221,4) 17·25 Саксофон **Берлін** (419) 21·10 Будапештенський квартет. **Рим** (441·2) 17·00 Концерт. **Прага** (486,2) 19·05 Пісні та арії. **Відень** (516,3) 15.25 Капеля Гайгера. **Будапешт** (550,5) 9·15 Військова музика. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт. **Ленінград** (1000) 18·30 „Шлюзи“, опера Айнатова. **Париж** (1724,1) 21·45 Музика.

ОПОВІСТКИ
За оголошення редакція не відповідає

Новий Український Театр під дир. П. Карабіневича
Любачів.
18. III. „Танок Венери“.
19. III. „Плач Ізраїля“.
20. III. „Царевич“.
Кінчать постановку найновішої песи В. Грубінського переклад Карабіневича **„Ленін“.** 1565

Виставка картин арт. малярів школи проф. О. Новаківського у Станиславові є вже відчинена в салі Т-ва „Українська Бесіда“ від дня 15. березня і триватиме до 22. березня включно. Можна оглядати від 9—17 год. 1639 4—5

Подяка. Отсим дякую сердечно Вп. послові д-рові **Баранові Степанові, адвокатові в Тернополі,** і Вп. послові д-рові **Томі Черніцькому, адвокатові в Замості,** за безінтересовну та успішну оборону мене перед апеляційним судом у Замості дня 5. березня ц. р.; в результаті якої мене цілковито звільнили від наложеної на мене кари 1 року тюрми повіт. судом у Грубешові. — Сокаль 15. III. 1931. — **В. Кохан**

На Рідну Школу зложили ВП. д-р Богдан і Богданна з Глібовицьких Недільські, Заболотів 40 зол. замість повідомлень про своє вінчання, яке відбулось дня 14. II. ц. р. у Пядиках; о. Савин Дурбак, парох у Завалю 10 зол., Громадяни 15 зол. замість вінка на могилу бл. п. д-ра Гарматія; Родина Підсонських, Белзець 10 зол. замість окремих подяк за співчуття; Студенти Вищих Торговельних Шкіл „Торговельник“ у Львові 42 зол., як частинний дохід з вечерниць. — ВП. Жертводавцям складає щиру подяку **Головна Управа.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ
За оголошення редакція не відповідає

ВИЛЯГОВІ ПОКЛАДКИ курок-Кармазинів (**Rhode Island Reds** по 0·80 зол. штука продає Е. Залеська, **Станиславів**, Зосина Воля 92. 1637 2—3

НАСИЛИ франки ручної роботи. Портієри, орокатові скатерті, найновіші моделі. — **Енгляндер, Ринок 8.** 1657 2—2

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик, прецизійні, продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони знана фірма **Іван Зельтенрайх, Львів**, пл. Марійська ч. 5. 1538

КАГАНЦІ й ремені для псів поручає найдешевше робітня **БАРЕРА**, пасаж Гавсмана. 1635 2—?

ОГОЛОШЕННЯ
За оголошення редакція не відповідає

ДЕНТИСТ-СТОМАТОЛЬОГ
Д-р О. Чайковська-Ляхова
ЛЬВІВ, ЛЬВА САПІГИ 9. II п.
орд. 8—12, 14—18. в нед. і св. 10—12.
1478 10—?

Меблі ріжного рода, можна найкорисніше купити у відомій фірми **„Doroteum“, Льва Сапіги 34.** Тел. 15—01. Догідні **умови** 2361 38—?

Конкурс.

В містечку Витків Новий, повіт Радехів, є вільне місце на посаду міського лікаря з платнею 1.200 зол. річно з громадської каси — **зараз.**

Запевнені є також доходи, бо дооколична людність позбавлена лікарської опіки, а заможна.

У найближчім часі відчинять тут також аптику.

1640 5—10 **Начальник громади Колер.**

Звичайні Загальні Збори
Акціонарів
ЗЕМЕЛЬНОГО БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО
Акційної Спілки у Львові

відбудуться дня 29. квітня 1931 р. у льокалі Банку у Львові, при вул. Словацького 14/І. в год. 16-тій.

ПОРЯДОК НАРАД:

1. Рахунковий звіт за 1930 рік зі звітом Надзірної Ради з діяльности й стану Банку та уділення абсолюторії Дирекції і Надзірній Раді Банку.
2. Розділ зиску.
3. Вибір членів Надзірної Ради в місце уступаючих.
4. Усталення винагороди для членів Надзірної Ради.
5. Внески по думці §. 71. уст. 3. статута.

До голосу на Загальних Зборах є управнені ті акціонарі, які найпізніше 14 днів перед Зборами зложать Дирекції Банку вимагану статутом кількість акцій разом з незапавшими купонами. Управненим до вступу на Збори будуть видані леґітимації (§§. 65, 67 і 69 статута).

П. Т. Акціонарі, які ще не одержали своїх акцій, — якщо наміряють взяти участь у Загальних Зборах, — зволять повідомити про це Дирекцію Банку, подаючи свою адресу, щоби видано їм на час леґітимації на Збори.

Львів, дня 10. березня 1931 р.

НАДЗІРНА РАДА
ЗЕМЕЛЬНОГО БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО
1667 Акційної Спілки у Львові. 1—1

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів, Ринок ч. 10.